

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Varia precum genera, quibus Ecclesia Deiparam invocat à n. 34 ad 38

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

DE MULTIPLI CI IN ECCLESIA

cultu Deiparae sancito.

34 *Quoniam cultu Ecclesie Deiparam veneratur.* Tertium caput, quo Ecclesia suam erga Deiparam observantiam declarat, Multiplex est cultus, quem præter dies festos, ac templa ei dicata in ejusdem venerationem, si ve decrevit, siue te ipsa exhibet, Et hic quidem ad tria ferè revocari potest; ea verò sunt. Primum Preces, quæ ei persolvuntur, & id genus alia, quibus ejus laudes celebrantur, vel ejus præsidium singulari quadam ratione imploratur. Tum ejusdem imagines, quæ innumerabilibus in locis qua publicis, qua privatis maxima cum pietate coluntur, & celebrantur; Denique Capillorum ipsius, Vestium, atque ejuscemodi rerum reliquiarum, quæ plerisque in locis honorificè, ac religiosè asservantur.

PRECES, QUIBUS ECCLESIA

Deiparam invocat.

Ad primum caput de precibus, aliisque, quæ in Deiparæ honorem recitantur, vel sunt multa spectant, ea verò duodecim ferè sunt.

OFFICIUM DEIPARÆ

Parvum.

Primo, officium B. Virginis, quod vocant Parvum, ad discrimen officij Dominici, quod recitare tenentur ij, qui sacris ordinibus initiati sunt, & vulgò dicitur Magnum, propterea quod pluribus Psalmis, ac Precibus constat. Hujusmodi verò Virginis officium studio Petri Damiani doctissimi juxta, ac sanctissimi Hier. Rub. viri (ut ex Hieronymo Rubeo in ejus vita admonemur mirificè propagatum est: postea anno nostræ salutis 1094. decreto Urbani Concil. 11. in Concilio Claremontano) ut testatur Vincens. Vincentius Belvacensis in specul. histor. lib. Belua. 25. cap. 112. S. Antoninus 2. par. histor. titu. S. Antoni. 16. cap. 1. §. 23. & 4. part. sum. titu. 15. cap. Genebrar. 24. §. 3. & Genebrardus lib. 4. (chronol.) omnibus, qui divinum officium recitare tenentur clericis, indictum est sub præcepto, tamen si, ut notat Navarrus in Manuali de oratione c. 22. nu. 99. à Pio V. in nova Breuiarij Romani editione sublata sit obligatio illud dicendi sub præcepto extra choris, piè tamen hortatur omnes ad illud recitandum, adjecta indulgen-

tiarum largitione. Porò idem Pontifex Pius præcipit recitandum in choro ejus dicendi consuetudinem præscriptis in Breuiario diebus. Quia ex constitutione ejusdem, qui ex beneficio ecclesiastico obtinent pensionem, tenentur ad recitandum saltem officium parvum B. Virginis, quemadmodum observat idem Navarrus de oratione cap. 27. nu. 2. Ceterum hæc pia in laudem Virginis precandi forma, ita uti recepta est, ut laici ferè omnes, qui aliquo pietatis gressu assiciuntur singulis diebus ejus officij recitandi consuetudinem teneant.

OFFICIUM MAJVS SABBATINVM

de Deipara, una cum missa.

Secundo, in officio Dominico Majori singulis sabbatis ex decreto ejusdem Urbani 11. officium, & missæ sacrum, nisi quid obster, sunt de B. Virgine, quod etiam nunc diligenter servatur, id quæ inter alia, quæ in Deiparæ honorem præstantur, recenset S. Antoninus 4. part. titu. 15. cap. 24. §. his verbis: Præter officium parvum beatae Virginis, quod est in principio singulis diebus quo ad obligatos, addit quoque Ecclesia omnibus sabbatis cum vacat eam in missis, vel officio toto honorari solemniter, & cum sequentijs: Et sicut honoratur Dominus filius in dominicali officio ob suam resurrectionem, ita & ipsa honoratur Domina mater in sabbato, quia illa die, scilicet sabbati, mortuo filio, & fide extincta, de ejus divinitate in omnibus discipulis, & alijs, sola vera cognitio sua divinitatis in ea requiescit die illa, nam sequenti die recuperaverunt plures. hæc sanctus Antoninus, quod qua ratione sit intelligendam, fusè supra exposuimus, cum ageremus, quare sabbatum Deiparæ dicatum fuerit.

FRÆQVENS DEIPARÆ MEMORIA

in Officio Majori.

Tertio, in Officio item Majori in Laudibus, ac Vesperis cum Sanctorum commemorationibus præscribuntur, omnium prima post commemorationem de Cruce, est B. Virginis commemoratio.

Ad hæc ad singulas horas cum oratione Dominica præmittitur Angelica salutatio, ad officij denique finem Antiphona ad Deiparam *Salve Regina*, vel alia temporarij accommodata subnectitur.

CRE-

CREBRA DEIPARÆ INVOCATIO
in qualibet Missa.

bis quinas cruces, oleo verò sacri chris-matis semel totidem cruces in iisdem locis signat ad earum singulas eandem terè formulam repetit. Ad hæc cum idem Pontifex in templi consecratione sacro chris-mate, in templi parietibus duodecim cruces iniungit, ad singulas eandem verborum formulam eum Deiparæ invocatione repetit, in hunc modum: *Sanctificetur, & consecretur hoc templum in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, in honorem Dei, & Gloriosa Virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum ad nomen, & memoriam Sancti N. Pax tibi.* Quod si Altare absque templo consecretur, Pontifex eiusdem Deiparæ nomen, eandemque dicendi formulam totidem vicibus piè usurpat, cum ex aqua benedicta, ex oleo catechumenorum, & ex sacro chris-mate totidem numero cruces in eo signat, quot diximus fieri cum Altare vna cum templo consecratur.

In alijs præterea precationibus, quæ siue in primarij lapidis benedictione pro Ecclesia ædificanda, siue in ipsa templi, & Altaris consecratione à Pontifice funduntur, Deiparæ semper auxilium emixè invocatur, ut videre est in Pontificali Romano.

Pontificale
Romanum

PVLVS AD SALVTATIONEM

Angelicam tribus dies temporibus.

Hæc etiam spectat saluatio Angelica, ad quam triplici æris campani pulsu, ter singulis diebus, vespere, mane, & meridie populus excitatur, quod vel in locis Ecclesiastico interdico obnoxius fieri posse docent S. Antoninus 3 par. tit. 27 cap. 4. sub finem, & ex summis Angelus, Syluester, Tobiena V. interdictum, & Nauarrus in Manuali cap. 27. num. 177. Cæterùm hunc salutationis Angelicæ pulsum in Deiparæ venerationem fieri animada uestit S. Antoninus 4 par. tit. 1 set. 24. §. 3. *Statuit, inquit, Ecclesia singulis diebus pulsare campanas Ecclesiarum æsero, & iterùm de mane, ad quid, nisi ut honoretur beata Maria, & laudetur ex saluatio Angelica? sic ille.* Huiusmodi fortasse consuetudine hausi-mus ex Psalmo grapho, qui sui exemplum posteritati tradidit, cum psalm. 54. idem in Dei honorem se præstituisse sic cecinit: *Vespere, mane, & meridie narrabo, & annuntiabo, & exaudivit vocem meam.* Verùm eius institutionis initium multiplex fuisse videtur, etenim Polydorus

37
Triplex
pulsus ad
saluatio-
nem Ange-
licam, &
tribus die-
bus
temporibus
est
quibus sic
instituitur.
S. Antoni-
Angelus.
Syluester.
Tobiena.
Nauarrus
S. Antoni-
Psal. 54.
Polydorus
Viagi

36
Inuocatio
Deiparæ
in missa.

Quarto, in quolibet Missæ sacrificio Deiparæ crebrò invocatur, tum in ijs quæ clara voce, tum etiam in ijs, quæ secreto à Sacerdote proferuntur, quod si liturgias S. Iacobi Apostoli, & Joannis Chrysostomi, Æthiopicarum item, & Syriacam spectemus, in ijs profectò omnibus saluatio Angelica semper clara voce recitatur, quod in missa etiam latina nonnunquam fit, præsertim in nonnullis Deiparæ Missis votiuus.

Cap. inue-
nimus de
consecr.
distin. 1.
Sacramen-
tarium
Gregor.

Cap. San-
ctarum
de in 70.
Guliel-
Durand.
Sigonius.

Ad hæc olim nouem tantùm erant præfationes celebres, quas pro varia ratione festorum in missis Ecclesia usurpat, quemadmodùm testatur Pelagius II. de consecrat. distin. 3. ca. inuenimus, licet in sacramento sancti Gregorij, qui Pelagio proximè successit Romæ impresso præter illas nouem extaret quædam in natiuitate Deiparæ, quam breuissima. Verùm Urbanus II. 70. distin. cap. Sanctorum Nouem illis addit, & Decimam, qua in missis Deiparæ nunc vitur, quod etiam refert Gulielmus Durandus libro 4. rationalis diuinorum officiorum, vbi de præfationibus, & Sigonius lib. 9. de Regno Italiæ.

IN CONSECRATIONIBVS ALTARIS, ET
rorum sacrarum Deiparæ no-
men usurpatur.

Inuocatio
Deiparæ
in conse-
crationib.

Quinto, in consecrationibus, ac benedictionibus ab Ecclesia in Pontificali Romano institutis Deiparæ nomen sæpè reuerenter invocatur, siue cum in eius honorem ea, quæ Pontifex consecrat, dicantur, siue cum eius auxilium imploratur, id quod aduertere licet in solemnibus templi consecratione, in qua cum ad Altaris consecrationem venit, Ecclesia secundùm Deum in Deiparæ honorem nominatum & ante reliquos Sanctos, & ante ipsam etiam patronum, cui templum peculiari-ter dicatur, id à se his conceptis verbis fieri proferat: *Sanctificetur hoc Altare in honorem Dei omnipotentis, & Gloriosæ Virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, & ad nomen, ac memoriam Sancti N. Pax tibi;* quæ verba in consecratione Altaris Pontifex quinquies iterat, cum signum crucis cum aqua benedicta diuersis in locis imprimat; & quoniam oleo catechumenorum

Virgil.

*Ioannes
XXI.
Pont.
Theodo-
rius Ar-
chiep. Co-
lonien.
Surius.
S. Bonan.*

*Auctor
sermonii
discipuli,*

Dionysius

Exemplum.

*Ab igno
incolumis
seruantur
quidam,
qui Maria
patrociniis
implora-
tas.*

Virgilius de inventione rerum libr. 6. cap. 12. Vespertinum quidem pulsum acceptum refert Joanni XXI. qui annum Domini circiter 1320 in memoriam Incarnationis illum instituit; matutinum vero Theodoricus Archiepiscopus Colonienſis præcepiſſe dicitur. At Octavianus in vita S. Bonaventuræ apud Surium tom. 5. tum vespertinum, tum matutinum eidem S. Bonaventuræ aſcribit; vespertinum quidem, quia ſub vespere intendentibus ſe tenebris, ſanctiſſimam Virginem Angelus Gabriel ſalutaſſe, matutinum vero, quia ſub idem tempus à Virgine receſſiſſe exiſtimatur: cur vero à Ioanne XXI. pulſus ſalutationis Angelicæ ſerotinus fuerit inſtitutus, vel ſaltem ejus auctoritate propagatus ejus rationem reddit Auctor ſermonum diſcipuli in ſermone de Viſitat. Dei par. qui eſt 25. de Sanctis, cuius verba tam de pulſu matutino, quam de vespertino, quod rem totam egregiè ad utilem praxim explicant in præſentia referre non gravabor. Quare, inquit, pulſatur Ave Maria de ſero, & de mane tribus ſtibus. Respondetur, de mane in aurora diei ex laudabili conſuetudine pulſatur, ut illa hora honoremus, & ſalutemus ſalutatione Angelicæ beatam Mariam Virginem qua hora Angelus Gabriel eam ſalutavit, quia ſecundùm beatum Dionysium Incarnatio Chriſti in ortu diei facta eſt; quia tunc ortus eſt ſol juſtitie ſuper terram noſtræ miſeræ. Item ut recommendemus nos B. Mariæ Virgini, ut ipſa impetret nobis à filio ſuo ut illo die cuſtodiamur à peccatis, & confortemur in bonis operibus, & virtutibus. Sed de ſero pulſatur, ut per interceſſionem, & juvamen ſanctiſſimæ Virginis dimittantur nobis peccata, quæ commiſimus illo die, & ſic peccator ſtatim debet conteri de peccatis ſuis; item ut meritis ejus cuſtodiamur illa nocte, & ſi qua bona fecimus illo die per ejus manus virgineas filio ſuo Domino noſtro Jeſu Chriſto offeramus. Etenim legitur, quod in vigilia Annunciationis Virginis Mariæ in Avinione duo propter juſtitiam ſecularem ſunt ad ſtipites manibus, & collis ligati ut cremarentur. Accenſo igitur igne, unus illorum crebrò B. Mariam Virginem invocans, ut ſe juraret, intuendo ſi aliquando jejunijs, vel orationibus, vel aliqua obſequia ipſi Virgini præſtitiffet: Et ecce eidem veſtibus, & corpore inuſtis penitus, ſola colli, & manuum vincula ignis conſumpſit, & ab igne ſolutus exiliuit, ſocio ſuo ab igne totaliter

conſumpto. Reiectus eſt autem ſolutus ſecundario in ignem, & iterum permanſit iniuſtus, & ab igne exiliuit, ſicque cum laude ad Eccleſiam maiorem beatiffimæ Virginis ductus eſt, & Papa Ioannes XXI. ſtatuit ſerò fieri pulſum campanæ, ad quem quicumque homo genu ſtectendo tria Ave Maria dixerit, viginti dies Indulgentiarum habebit. Et de illo miraculo, & de illis Indulgentijs habetur publicum inſtrumentum literæ authenticæ. hæc in ſermone diſcipuli,

Duobus hiſce campanæ pulſibus addidiſſe meridianum dicitur Ludovicus XI. Gallie Rex à Gaguino libr. 10. hiſtor. Franc. & Genebrardo lib. 4. Chronol. ad annum 1227. illum porò Calliſtus III. (quemadmodum accepimus à Platina, & Alphonſo Ciaccone in eius vita) conſirmauit, ut populum invitaret ad orandum contra Turcas pro Chriſtianorum pace Cæterùm Arnoldus Uvion libr. 5. ligni vitæ cap. 20. cum alijs, quos citat, auctoribus docet Vrbano II. in Concilio Claremontano, bello ad recuperandam terram ſanctam indicto, mandaſſe ut in omnibus Ecceſijs, mane ac vesperti trino campanæ ſigno populus ad orationem, atque diuinam opem contra Barbaros impetrandam excitaretur, quod annos omninò 134. vſque ad Gregorium IX. ritè ſervatum eſt. Gregorium vero adiecto meridiano pulſu ejusmodi conſuetudinem in Deiparæ laudem commutaſſe ob tria myſteriorum genera, quibus à ſuis ſtudioſis, præſertim in Roſarij recitatione honorari, colique Deipara ſolet, ob myſteria, quæ vocat Gaudioſa, quæ à Chriſti Domini Incarnatione ceperunt, ac vespertino pulſu indicantur: Doloroſa propter ſummos, maximeque intenſos dolores, qui fuerunt in Chriſti Domini crucifixione, & morte, quæ in horam diei nonam incidit, Meridiano pulſu commemorantur Glorioſa, quæ initium duxerunt ab ea, quæ ſub auroram facta eſt Chriſti reſurrectione. hæc ex Vionio. Et ſanè iure optimo hoc triplici tempore ad orationem faciendam, ac Deiparæ patrociniū implorandum excitamur, ut mane diei naſcentis initio, noſque futurasque noſtras actiones ad Dei gloriam referamus: meridie, adultorio die breui preceatione ſpiritum reſciamus: vespere, cadente iam luce factorum omnium rationem per conſcientiæ examina à nobis exigamus.

CON-

CONCIONES A SALVTATIONE
Angelica inchoantur.

38 *Cur ab Angelica salutatio inchoantur.*
Concionatores, vt ex suis Concionibus vberem animarum fructum referant, diuinam gratiam per Deiparam implorare studet, ideoque vna cum populo suas a salutatione Angelica conciones auspicantur, huius pie consuetudinis meminit S. Antoninus 4. par. tit. 15. cap. 24 §. 3. Omnes, inquit, sermocinantes & predicantes Christianis exordium pro gratia impetranda a salutatione Angelica faciunt. sic ille. Huius ratio peti potest ex quadam reuelatione facta S. Dominico. Is cum in regione Tolosana Gallie Narbonensis concionaretur, nec quicquam fructus spiritualis colligeret, cum sacratissima Virgine ea de re exoptulauit, quæ cum sancto viro aliquando apparuisset, ei dixit: Dominice filii nihil mireris, quod concionando minime proficiantem vero arcas folium a pluuia non irrigatum. festoque cum Deo conuolare decreuit mundum, saluationis Angelica pluuia præmissi. sicque orbis ipso in melius est reformatus, hortare igitur homines in concionibus ad Rosarij memoriam, & magnum de hinc animarum fructus consequetur, quod sanctus Dominicus stranie executus, vberes ex suis concionibus animarum fructus resulsit. hæc ex miraculis Rosarij, quæ in libro Rosarij itali cõ habetur, ita proportione quadã in sermonibus ad populũ præmittitur saluatio Angelica, vt hæc cõlecti pluuia terra cordis nostri arida in getur, & fructum diuino beneficio per Virgine impetratum, vberioreti ferat.

S. Dominicus cum Deiparam mouit, ut ad Rosarij reuocacionem a pluuia non irrigatum.
Liber miraculorum Rosarij B. Virg.

PROCESSIONES IN DEIPARÆ
honorum decreuit.

39 *Processiones in B. Virgine honorum cur debent celebrari cõ iuenerint S. Antonini.*
Octauo, huc referuntur Processiones, quæ in Deiparæ honorem fiunt, tum in vniuersali Ecclesia, tum in peculiaribus locis, vel Religiosorum familijs, aut piorum hominum sodalitatibus. Eiusmodi est processio illa in Ecclesia quotannis instituta in die Purificationis cum accensis cereis: Quæ, vt ait S. Antoninus 4. par. tit. 15. cap. 24 §. 3. fit in honorem B. Mariæ per correspondentiã ad diem in Ramis palmarum, nam sicut tunc portantur rami oliuæ cum palmis in signum victoriæ Christi de morte per resurrectionem, ostendens etiam nos victoriã de vitijs per penitentiam ad vitam gratia resur-

rexisse. Ita in die Purificationis candelas accensas gestamus in manibus, sicut in ardentissimæ charitatis Virgine designantes, & eam vitam in nostris operibus habere protestantes. hæc S. Antoninus, qui adiecit: Quæmadmodũ in Ascensione Dominica die in honorem Christi fieri processio consuevit, ita & in virginea Assumptionis die fieri solitam esse processionem in Deiparæ honore, cum tota caelesti curia, vna cõ Christo filio obuiã ei processu ad recipientem in Cælum, thronoque collocandam suo. Ad hæc testatur Rupertus lib. 7. de diuinis officijs cap. 25. Processiones, quæ Dominicis diebus fieri consueuerunt ad Deiparæ oratorium primum omnium tendere, loquens enim de Resurrectione Domini: Recte, inquit, a maioribus nostri ordinis traditum est, & quasi pro lege fixum conseruatur, vt in processionibus, cunctis per annum Dominicis, beatæ Dei Genitricis memoriam prima statione visitemus, decantando quodlibet, quod eius proprium sit, eaque salutata, & oratione dicta tunc demum processionem peragamus: sicque feruente sacræ religionis studio prouisum est, ut infra claustrũ habeatur eiuã B. Virginis diuersorũ, scilicet sacratũ in ipsius honore propriũ nominis eius oratorij, quid cõuenientius quid pulchrius, quid venerabilius, quam congratulari matri Virgini super Resurrectione vnigeniti? hæc tenus ille. Huc spectant Processiones sodalitates Rosarij, quæ prima cuiusque mensis Dominica apud Religiosissimum Prædicatorum Ordinem fiunt, & alias eiusmodi diuersis in locis.

Rupertus.

STATIONES AD DEIPARÆ
templã.

40 *Stationes ad Templã Deiparæ Romæ.*
Nono, ad hoc caput spectant etiam stationes, quæ cum in Vrbe Roma ad multa, diuersaque decreta sint templa, multo plures ad Deiparæ, quàm ad aliorum templa assignantur. & vt misla faciam templa sanctæ Mariæ Transiberim S. Mariæ in Dominica S. Mariæ ad Martyres stationibus insignia, certè quemadmodum obseruauit Onuphrius lib. de septem Ecclesijs: Nullum planè templum (si vnũ S. Petri in Vaticano excepias) tot stationibus æquè esse insignitum, atque ædem S. Mariæ Maioris, ad quam tum stationes numero quindecim numerantur ab Onuphrio, tum potissimum ea, quæ in sacro Paschatis die ibidem ea de causa celebratur, quod, vt aduertit

Onuphr.
 D d Rupertus